

PLAN OCHRONY DŁUBNIAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Rozdział 1

Strategiczne cele ochrony

- § 1. Określa się następujące strategiczne cele ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego:
- 1) cele ochrony zasobów środowiska abiotycznego:
 - a) zachowanie naturalnej geomorfologii terenu;
 - b) zachowanie form skałkowych i odsłonień skalnych;
 - c) zachowanie w formie naturalnej źródeł wód;
 - d) zachowanie naturalnego charakteru cieków wodnych;
 - e) poprawa stanu jakości oraz czystości wód powierzchniowych i podziemnych;
 - 2) cele ochrony zasobów przyrody żywej:
 - a) zapewnienie wszystkim gatunkom roślin i grzybów możliwości osiągnięcia takiego stanu populacji na terenie Parku, który umożliwiałby ich przetrwanie na tym obszarze. Wyjątek stanowią jedynie obce gatunki inwazyjne lub gatunki potencjalnie inwazyjne;
 - b) zapewnienie możliwości trwania wszystkim typom zbiorowisk roślinnych. Wyjątek stanowią jedynie zbiorowiska w których dominują obce gatunki inwazyjne;
 - c) zachowanie różnorodności oraz mozaikowego układu siedlisk przyrodniczych występujących na terenie DPK, będących jednocześnie miejscem występowania zwierząt;
 - d) zachowanie typowej postaci siedlisk przyrodniczych;
 - e) zapewnienie wszystkim gatunkom zwierząt (z wyjątkiem obcych gatunków inwazyjnych) możliwości zachowania stabilnych populacji, czyli takiej liczebności, która umożliwi poszczególnym populacjom reprodukcję i przetrwanie na omawianym obszarze;
 - 3) cele ochrony walorów krajobrazowych:
 - a) zachowanie i kształtowanie różnorodnego i harmonijnego krajobrazu, uformowanego historycznie na drodze wzajemnego przenikania elementów przyrodniczych i kulturowych;
 - b) zachowanie punktów, ciągów i przedpól widokowych oraz panoram charakterystycznych dla Parku;
 - 4) cele ochrony walorów kulturowych:
 - a) zachowanie unikalnej, wielkopowierzchniowej kompozycji kulturowej wraz z bogactwem i różnorodnością tworzących ją obiektów i układów zabytkowych;
 - b) wspieranie działań służących zachowaniu i eksponowaniu wartości kultury niematerialnej, w tym wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych.

Rozdział 2

Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony

- § 2. Określa się następujące przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony:
- 1) uwarunkowania przyrodnicze:
 - a) położenie fizyczno – geograficzne:
megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa; prowincja: Wyżyny Polskie, podprowincje: Wyżyna Śląsko-Krakowska i Wyżyna Małopolska; makroregiony: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska i Niecka Nidziańska, mezoregiony: Wyżyna Olkuska, Wyżyna Miechowska, Płaskowyż Proszowicki;
 - b) położenie geobotaniczne:
prowincja Środkowoeuropejska, podprowincja: Środkowoeuropejska Właściwa, dział Wyżyn Południowych, kraina: Jury Krakowsko-Częstochowskiej, okręg: Jury Południowej Trzebińsko-Krakowskiej, podokręg: Ojcowski;
 - c) budowa geologiczna:
Dłubniański Park Krajobrazowy leży w obrębie dwóch dużych struktur geologicznych: monokliny śląsko-krakowskiej oraz niecki miechowskiej. Na powierzchni terenu znajdują się przede wszystkim osady jurajskie i kredowe, a także osady mioceńskie oraz plejstoceńskie. Wśród osadów jurajskich najczęściej spotykane są oksfordzkie wapienie skaliste i płytowe. Pierwsze z nich budują większość form skałkowych na terenie Parku. Osady kredowe, rzadziej

- występujące na powierzchni terenu, to piaskowce, wapienie i margle. Osady plejstoceńskie, pokrywające większość obszaru, to głównie pokrywa lessowa związana z okresem zlodowaceń;
- d) ukształtowanie terenu:
Obszar Parku to przede wszystkim rozległy płaskowyż opadający pod niewielkim kątem w kierunku południowo-wschodnim. Ma on charakter płaskowzgórzy – wzniesień bez wyraźnych kulminacji, z tendencją do procesów denudacyjno-erozyjnych. Występuje na wysokości około 330 – 410 m n.p.m. i wznosi się około 50 – 90 m ponad poziomami den dolinnych. Budują go utwory kredy górnej i jury górnej, w wielu miejscach przykryte pokrywami lessowymi. Głównymi formami dolinnymi są doliny Dłubni oraz Minóžki. Pierwsza z nich ma przebieg o kierunku NW - SE na północy Parku oraz N - S na południu. Druga natomiast NW - SE. Dolina Dłubni jest na przeważającym odcinku stosunkowo szeroka (200 – 400 m) i posiada płaskie dno. Przewężenia doliny, związane z większą odpornością erozyjną skał, występują w rejonie Imbramowic i Maszkowa;
- e) złoża:
Brak zinwentaryzowanych złóż surowców mineralnych;
- f) gleby:
Na terenie Parku występują przede wszystkim: gleby brunatne kwaśne, gleby brunatne wylugowane, gleby płowe opadowo-glejowe oraz rędziny brunatne. Dość charakterystyczne są również mady rzeczne. Przeważają gleby żyzne i bardzo żyzne;
- g) podział hydrologiczny:
Park leży w dorzeczu górnej Wisły. Większość terenu odwadniana jest przez rzekę Dłubnię (dorzecze II rzędu) oraz jej dopływy: potok Minóžka oraz kilkanaście niewielkich cieków wodnych (dorzecze III rzędu);
- h) wody powierzchniowe:
Głównym ciekim powierzchniowym na terenie Parku jest rzeka Dłubnia. Całkowita jej długość wynosi 49,2 km, w tym około 40 km na terenie Parku. Powierzchnia zlewni to 284,8 km². Posiada ona jeden większy dopływ w postaci potoku Minóžka (występują również nazwy Minožka i Minorcka). Ma ona 9 km długości i powierzchnię zlewni wynoszącą 47,5 km². Jakość wód powierzchniowych mieści się w II i III klasie;
- i) wody podziemne:
Na terenie Parku występuje część dwóch dużych zbiorników wód podziemnych. Jest to GZWP Niecka Miechowska (SE) oraz Zbiornik Częstochowa (E). Pierwszy z nich związany jest z utworami kredowymi i ma charakter szczelinowo-porowy, natomiast drugi występuje w utworach jurajskich i również ma charakter szczelinowo-porowy. Obszar Parku związany jest z JCWPd nr 137 i 150;
- j) klimat:
Na obszarze Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego panuje klimat umiarkowany, o typie charakterystycznym dla polskich wyżyn. Średnia roczna temperatura wynosi +7°C do +8°C. Dla lipca średnia ta wynosi 16,7°C – 16,9°C, a dla stycznia -3,1°C – -3,7°C. Średnia roczna suma opadów mieści się w zakresie 600 – 750 mm. Ilość dni z pokrywą śnieżną wynosi 60 – 90, natomiast średnia roczna długość okresu wegetacyjnego 200-220 dni;
- k) szata roślinna:
– na obszarze Parku stwierdzono występowanie 693 gatunków roślin naczyniowych, 160 gatunków mszaków, 154 gatunki grzybów wielkoowocnikowych;
– występowanie na terenie Parku (w myśl: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną): 41 gatunków chronionych roślin naczyniowych, 28 gatunków chronionych mszaków, 1 gatunku chronionego grzyba wielkoowocnikowego;
– występowanie na terenie Parku 12 gatunków roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce wymarciem, 5 gatunków mszaków zagrożonych w Polsce wymarciem, 8 gatunków grzybów wielkoowocnikowych zagrożonych w Polsce wymarciem, 5 gatunków mszaków zagrożonych wymarciem, oraz 8 gatunków okrzemek zagrożonych w Polsce wymarciem;
– najcenniejszymi siedliskami przyrodniczymi na terenie Parku są murawy kserotermiczne rozrzucone w postaci niewielkich płątów na terenie Parku, właśnie w murawach kserotermicznych występuje najwięcej chronionych i zagrożonych gatunków roślin;
– występowanie na terenie Parku 14 gatunków inwazyjnych: dąb czerwony *Quercus rubra*, kolczurka klapowana *Echinocystis lobata*, robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, wyka

brudnożółta *Vicia grandiflora*, klon jesionolistny *Acer negundo*, kasztanowiec pospolity *Aesculus hippocastanus*, niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera*, niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*, barszcz Mantegazziego *Heracleum mantegazzianum*, aster nowobelgijski *Aster x novi-belgii*, uczepek amerykański *Bidens frondosa*, konyza kanadyjska *Conyza canadensis*, przymiotno białe *Erigeron annuus*, nawłóć późna *Solidago gigantea*. Gatunki te wchodziły w skład niektórych zbiorowisk półnaturalnych i naturalnych, gdzie konkurują z gatunkami rodzimymi;

- występowanie na terenie Parku 5 zespołów leśnych oraz 25 nieleśnych zespołów roślinnych;
- występowanie na terenie Parku różnorodnych rodzajów siedlisk: leśnych, łąkowych, polnych, szuwarowych i wodnych. W Parku dominują siedliska nieleśne (grunty orne, łąki, pastwiska i nieużytki), które zajmują około 8237 ha (75%). Lasy na terenie Parku stanowią 16%. Dominują lasy liściaste (grądy oraz jedliny);
- występowanie na terenie Parku 7 typów i podtypów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w rozumieniu Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Należą tu zarówno siedliska leśne, takie jak: grąd subkontynentalny, wyżynny jodłowy bór mieszany, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe jak i siedliska nieleśne: kwietne murawy kserotermiczne, łąki rajgrasowe, starorzecza i drobne zbiorniki wodne, niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe. Siedliska będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty zajmują obszar (300,71 ha);

l) fauna:

- bezkręgowce – 38 gatunków, kręgowce – 137 gatunków, w tym: 7 gatunków ryb, 8 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 85 gatunki ptaków, 32 gatunków ssaków;
- występowanie na terenie Parku (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) 9 gatunków chronionych bezkręgowców, 107 chronionych gatunków kręgowców;
- występowanie na terenie Parku (zgodnie z Czerwoną listą gatunków ginących i zagrożonych w Polsce) 7 zagrożonych gatunków bezkręgowców, 4 zagrożonych gatunków kręgowców;
- występowanie na terenie Parku 12 gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w rozumieniu Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

m) lasy:

- struktura siedlisk: blisko 99,3% siedlisk wyżynnych, około 0,7% siedlisk niżowych. Największy udział ma siedlisko Lwyż (około 98,1%). Pozostałe siedliska (BMśw, BMw, LMśw, LMw, Lśw, OI, OIJ, Lł, BMwyż, LMwyż) zajmują łącznie niecałe 2% powierzchni leśnej;
- drzewostany: ponad 81% drzewostanów znajduje się w drugiej, trzeciej, czwartej i piątej klasie wieku (odpowiednio: 15%, 16,4%, 24,9% i 25,2% powierzchni leśnej zalesionej); znaczący udział powierzchniowy (13,5%) mają drzewostany w klasie odnowienia; średni wiek drzewostanów wynosi 71 lata; drzewostany tworzą: sosna (36,5%), dąb (28,7%), jodła (9,4%), buk (9,1%), brzoza (5,2%), modrzew (4,4%), świerk (1,2%) oraz sosna czarna, sosna wejmutka, dąb czerwony, jawor, wiąz, jesion, grab, olcha czarna, akacja, topola, osika, wierzbka, kasztanowiec i lipa (razem około 5,5%);
- wielkość kompleksów leśnych: do 5 ha (68 kompleksów), od 6 do 20 ha (4 kompleksy), w przedziale od 21 do 100 ha (6 kompleksów), od 101 do 500 ha (4 kompleksy), powyżej 500 ha (1 kompleks);
- zbiorowiska leśne: grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Populetum albae*, *Alnion glutinosae-incanae*, wyżynny jodłowy bór mieszany *Abietetum polonicum*;

n) istniejące formy ochrony przyrody: 18 pomników przyrody, w tym: 12 pomników przyrody żywej (9 pojedynczych drzew, 1 krzew, 2 aleje) oraz 6 pomników przyrody nieożywionej (źródła);

2) uwarunkowania kulturowe i krajobrazowe:

- a) rodzaj krajobrazu: dominuje typ krajobrazu naturalno-kulturowy, który zajmuje około 78% jego powierzchni. W dalszej kolejności występuje krajobraz zbliżony do naturalnego (około 18% powierzchni) i kulturowy (około 4% powierzchni);
- b) jedenaście punktów widokowych, z których obserwować można najbardziej najbardziej charakterystyczne elementy krajobrazu Parku. Zakres widoczności z punktów wynosi od około 90° do 360°;

- c) jedenaście ciągów widokowych o łącznej długości około 12 km, które pozwalają na obserwację m. in. najbardziej wartościowych elementów krajobrazu zbliżonego do naturalnego, naturalno kulturowego i kulturowego Parku;
 - d) zasoby środowiska kulturowego: 349 cennych obiektów kultury materialnej w 16 kategoriach: domy mieszkalne (137), krzyże (68), kapliczki (43), figury (21), budowle sakralne inne niż świątynie (15), budynki przemysłowe (11), zabytkowe parki (10), dwory (9), miejsca pamięci (8), świątynie (8), budynki gospodarcze (6), kaplice (5), budynki użyteczności publicznej (4), zabytkowe cmentarze (2), klasztory (1), pałace (1);
 - e) obiekty wpisane do rejestru zabytków: 20 obiektów;
- 3) uwarunkowania społeczne i gospodarcze:
- a) położenie administracyjne: województwo małopolskie, powiat krakowski (gminy: Iwanowice, Michałowice, Skąpa, Zielonki), powiat miechowski (gmina Gołcza), powiat olkuski (gmina Trzyciąż);
 - b) położenie według podziałów leśnych: Nadleśnictwo Miechów;
 - c) struktura użytkowania: grunty orne (71,5%), lasy (16,8%), zabudowa (4,1%), łąki i pastwiska (3,6%), drogi (1,8%), sady (0,9%), wody (0,5%), grunty zadrzewione (0,4%), nieużytki (0,3%), inne (0,1%);
 - d) struktura własnościowa: własność prywatna (78,92%), własność PGL Lasy Państwowe (15,79%), własność Skarbu Państwa (3,11%), własność samorządów (2,16%), własność nieustalona (0,02%);
 - e) ludność: szacunkowa liczba ludności zamieszkująca teren Parku wynosi około 10 150 osób;
 - f) podmioty w poszczególnych sektorach gospodarki: sektor rolniczy (157), sektor przemysłowy (1153), sektor usługowy (4465); sektor prywatny (5664) i sektor publiczny (111);
 - g) rolnictwo: wielkość gospodarstw rolnych: do 1 ha (3265), 1 do 5 ha (4685), 5 do 10 ha (1101), 10 do 15 ha (192), 15 ha i więcej (131);
 - h) profil produkcji rolnej: roślinnej – zboża, ziemniaki, uprawy przemysłowe, warzywa gruntowe, buraki cukrowe, rośliny strączkowe jadalne, zwierzęcej – trzoda chlewna, bydło (krowy), drób, konie;
 - i) walory turystyczne: Na terenie Parku rozwija się agroturystyka i tzw. „turystyka weekendowa”. Wśród walorów turystycznych Parku są walory krajobrazowe (punkty i ciągi widokowe), kulturowe (m. in. zespoły architektury świeckiej i sakralnej, zespoły architektoniczne, układy urbanistyczne, cykliczne wydarzenia folklorystyczne), przyrodnicze (np. pomniki przyrody). Na terenie Parku istnieje sieć szlaków pieszych i rowerowych. Udostępnienie DPK dla celów turystycznych wymaga uzupełnienia. Istnieje wprawdzie dobrze rozwinięta sieć znakowanych szlaków turystycznych, jednak nie towarzyszy jej dodatkowa infrastruktura w postaci małej architektury turystycznej oraz rozwinięta baza noclegowa;
 - j) sieć drogowa: droga krajowa: Gdańsk – Warszawa – Kielce – Chyżne (nr 7); drogi wojewódzkie: Koniecpol – Lelów – Pradła – Wolbrom – Skąpa – Kraków (794), Wesoła – Skąpa – Sułoszowa – Sieniczo (773); drogi powiatowe: Maków – Gołcza – Iwanowice – Zerwana (1172K), Czaple Małe – dr. Nr 7 – Szczepanowice przez wieś (1207K), Gołczewy – Sucha – Wysocice (1150K), Skąpa – Ostrysz – Ulina Wielka – Ulina Mała (1155K), Wysocice – Barbarka (1171K), Grzegorzowice – Podgaje – Januszowice (1173K), od drogi nr 783 – Troks – Braciejówka – Jangrot – Trzyciąż (1090K), od drogi nr 783 Lgota Wielka – Porąbka – Trzyciąż (1151K), Zadroże – Tarnawa – Nowa Wieś (1156K), Poręba Laskowska – Sieciechowice – Przestańko (2137K), Iwanowice – Zagaje (2138K), Sieciechowice – Podgaje (2140K), Poskwitów – Niedźwiedź (2145 K), Żerkowice – Maszków (2147 K), Poskwitów – Zalesie – Zerwana (2148K), Maszków – Firlejów (2149K), Iwanowice – Brzozówka (2144 K), Zielonki – Wola Zachariaszowska – Wilczkowice (2151K), Michałowice – Masłomiąca – Więclawice – Luborzycza (2152K), Michałowice – Zastów (2157K), Michałowice – Książniczki – Raciborowice (2155K), Węgrzce – Raciborowice – Prusy (2156K). Sieć uzupełniają drogi gminne, publiczne i wewnętrzne oraz inne dojazdowe do pól i lasów.

Rozdział 3

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3. Identyfikacja zagrożeń oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia.

Zobrazowanie zagrożeń przedstawia załącznik nr 2 do uchwały.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia	
ZAGROŻENIA DLA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA ABIOTYCZNEGO:							
1	Presja urbanistyczna	Ingerencja w naturalną rzeźbę terenu, obudowa cieków wodnych, ingerencja w stosunki wodne obszaru.	Cały Park, szczególnie w miejscowości Michałowice i na odcinku Michałowice – Raciborowice.	R/P	W	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią, odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych, zakaz obudowy cieków wodnych.	
2	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	Przedostawanie się do wód zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków socjalno-bytowych, ciągów komunikacyjnych oraz z terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie tereny zabudowane w dolinie Dłubni, tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (dróg) oraz tereny rolnicze.	R/P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.	
3	Degradacja gleb	Spływ zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych oraz niewłaściwe nawożenie terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie wzdłuż najbardziej uczęszczanych ciągów komunikacyjnych (głównie droga krajowa nr 7 i drogi wojewódzkie nr 773 i 794) oraz na terenach rolniczych.	R/P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.	
4	Degradacja form skałkowych	Nadmierne zarastanie	Skałki na obszarze Parku (skałki; w Trzyciążu, Imbramowicach, Głanowie, skałki w wąwozie Ostryszni, kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odstonięcia skalne w Maszkowie i ostnienice skalne pod wzgórzem Wały).	R	W	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew.	
		Nadmierne zapełnienie odstonieć skalnych	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odstonienice skalne w Maszkowie				
		Wspinaczka skalna	Skałki w wąwozie Ostryszni				Edukacja grup wspinaczkowych.
		Zaśmiecanie	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odstonienice skalne w Maszkowie i ostnienice skalne pod wzgórzem Wały				Edukacja społeczeństwa
		Presja urbanistyczna	Skałki w Głanowie				
5	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Zanieczyszczenia związane z użytkowaniem pieców/kotłów węglowych oraz wzmożonym ruchem samochodowym.	Cały Park, szczególnie w większych skupiskach zabudowy (miejscowościach) oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	R	W	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).	

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
		Napływ zanieczyszczeń spoza Parku.	Napływ zanieczyszczeń z rejonu aglomeracji śląskiej i krakowskiej.	R	Z	Współpraca lokalna i międzyregionalna w zakresie ograniczania zanieczyszczania powietrza.
6	Zaśmiecanie.	Zaśmiecanie związane z ruchem turystycznym.	Liniowe – wzdłuż dróg; Punktowe – przy obiektach turystycznych, parkingach, miejscach odpoczynku.	R	W	Edukacja społeczeństwa, sprzątanie miejsc turystycznych.
7	Degradacja mis źródliskowych	Ingerencja w wygląd misy źródłiskowej (przekształcenie).	Źródło Strusi w Imbramowicach.	R	W	Edukacja społeczeństwa, przestrzeganie przepisów prawnych.
		Zaśmiecenie (spowodowane również powodzią).	– źródła często odwiedzane przez turystów (Jordan w Ściborzycach), – źródła stanowiące miejsce wysypywania śmieci (Elżbiety w Zamłynie), – źródła położone w najbliższym sąsiedztwie rzeki Dłubni (Strusi i Hydrografów w Imbramowicach; źródło w Iwanowicach).	R/P	W	Edukacja społeczeństwa, sprzątanie śmieci z terenu obiektów.
		Nadmierne zarastanie.	Wszystkie źródła na terenie Parku.	R	W	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew, usuwanie małocennej roślinności z mis źródliskowych.
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW ŚRODOWISKA BIOTYCZNEGO:						
1	Sukcesja wtórna	Zarzucenie tradycyjnej gospodarki łąkarskiej powoduje zmniejszenie arealu i ubożenie składu florystycznego zbiorowisk nieleśnych. Dotyczy to przede wszystkim muraw kserotermicznych, a także łąk świeżych i wilgotnych. Brak koszenia i wypasu na obszarach bezleśnych prowadzi również do eliminacji miejsc żerowiskowych i rozrodu gatunków zwierząt związanych z terenami otwartymi.	W rozproszeniu na terenie całego Parku.	R	W	Utrzymanie ekstensywnego użytkowania muraw kserotermicznych, łąk i pastwisk. Akcja informacyjna promująca program rolnośrodowiskowy. Edukacja społeczeństwa.
2	Presja budowlana	Na terenie Parku istnieje silna presja budowlana na tereny nieleśne, nieużytkowane rolnie. W wyniku zabudowy mogą ulec unicestwieniu przede wszystkim murawy kserotermiczne.	W rozproszeniu na terenie całego Parku.	R	W	Odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych.
		Zabudowa i grodzenie działek w obrębie korytarzy ekologicznych, może doprowadzić do zmniejszenia ich funkcjonalności	Miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych z planowaną zabudową (w szczególności Wysocice, Iwanowice,			

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
			Młodziejowice)			
3	Ekspansja gatunków obcych (inwazyjnych)	Powoduje ustępowanie gatunków rodzimych, zmiany w składzie florystycznym oraz faunistycznym, w fizjonomii zbiorowisk oraz zaburzenie równowagi ekosystemów.	Teren całego Parku	R	W/Z	Monitorowanie i kontrola liczebności populacji gatunków obcych i inwazyjnych.
4	Eliminacja martwego drewna	Nadmierna eliminacja martwego drewna prowadzi do obniżenia bioróżnorodności.	Lasy na terenie Parku.	P/R	W	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości minimum 5% zasobności drzewostanu (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) na koniec okresu obowiązywania planu ochrony parku krajobrazowego. Wskazane rębnie złożone.
5	Chemizacja rolnictwa	W Parku dużą powierzchnię zajmują uprawy, na terenie których stosowane są chemiczne środki ochrony roślin, przez takie działanie coraz rzadsze stają się zagrożone gatunki chwastów.	Pola uprawne na terenie Parku.	R	W	Pozostawianie niewielkich pasów na obrzeżach pól uprawnych, na których nie będą stosowane chemiczne środki ochrony roślin.
6	Wypalanie traw i zarośli	Wypalanie traw i zarośli stanowi śmiertelną pułpkę dla drobnych zwierząt.	Łąki i pola i zarośla na obszarze Parku (obszar O2, O3).	P	W	Edukacja społeczeństwa.
7	Wzrastający ruch samochodowy	Wzrost śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji (w tym płazów) na trasach migracji sezonowych Zmniejszenie funkcjonalności korytarzy ekologicznych.	Np. Wysocice (droga powiatowa nr 1171K) Biskupice (droga wojewódzka nr 773)	R	W	Uwzględnienie w planach budowy dróg przepustów dla płazów, ochrona czynna płazów.
8	Elementy utrudniające przemieszczanie się zwierząt	Urządzenia wodne; np. stopnie wodne piętrzące wodę, stwarzają zagrożenie dla populacji ryb oraz innych organizmów wodnych (degradacja i zanik siedliska, utrudnienie lub uniemożliwienie przemieszczania się ryb w celu odbycia tarła).	Stopień wodny (np. Imbramowice, Wysocice, Książniczki)	R/P	W	Ograniczenie budowy urządzeń wodnych i modyfikacji koryt rzecznych do zabiegów prowadzonych w celu ochrony przeciwpowodziowej obszaru.
9	Dziki wysypiska odpadów	Opakowania po produktach spożywczych resztki żywności i inne śmieci stanowią zagrożenie dla zwierząt.	Np. dolina Dłubni (np. okolice Książniczek, Wilczkowic, Wysocic)	R	W	Edukacja społeczeństwa.
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH:						
1	Zaśmiecanie terenów leśnych	Incydentalne lub stałe porzucanie na terenach leśnych, otwartych i zabudowanych odpadów i zużytych urządzeń z gospodarstw domowych. Porzucanie odpadów przez turystów, szczególnie	Teren całego Parku	R	W	Edukacja społeczeństwa, uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gmin, sprzątanie terenów leśnych

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
		w pobliżu miejsc stanowiących atrakcje turystyczne, przy śródleśnych miejscach postoju samochodów (oznaczonych i nieoznaczonych)				w ramach zorganizowanych akcji społecznych
2	Obniżenie walorów wizualnych krajobrazu przez nowo powstającą zabudowę	Duża dowolność w zakresie formy, materiału i kolorystyki wznoszonych budynków powoduje, że w skrajnych przypadkach stają się one silnie eksponowanymi elementami dysharmonijnymi	Tereny zabudowy zwartej i rozproszonej	R	W	Promowanie rozwiązań architektonicznych przyjaznych dla krajobrazu i nawiązujących do miejscowej tradycji budowlanej
3	Obniżenie walorów wizualnych miejscowości i przysiółków	Występowanie w zabudowie współczesnych obiektów o charakterze bezstylowym oraz jednoczesny zanik zabytków dawnego budownictwa ludowego prowadzi do homogenizacji krajobrazu osadniczego i utraty jego cech indywidualnych, wywodzących się z miejscowej tradycji. W niektórych miejscowościach występuje problem reklam zewnętrznych niedostosowanych pod względem wizualnym do otoczenia (rozmiary, kolorystyka)	Tereny zabudowy zwartej i rozproszonej	R	W	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej w zakresie form i wzorców architektonicznych, ochrona istniejących zabytków budownictwa ludowego, określenie zasad dotyczących sposobu umieszczania oraz formy i kolorystyki reklam zewnętrznych
4	Obniżenie walorów wizualnych krajobrazu przez realizację projektu drogi ekspresowej S7 wg planu woj. małopolskiego	Projektowana droga przecina Las Młodziejowski i rzekę Dłubnię oraz tereny otwarte upraw rolnych. Rozwiązanie to obniży atrakcyjność krajobrazową tych terenów	Tereny zalesień (Las Młodziejowski), dolina Dłubni, otwarte tereny upraw rolnych	P	W	Wybór wschodniego wariantu planowanej drogi ekspresowej S7, przebiegającego z ominięciem terenu Parku
5	Zniekształcenie układu komunikacyjnego	Rozwój zabudowy poza istniejącymi jednostkami osadniczymi pociąga za sobą budowę sieci lokalnych dróg asfaltowych (sięgaczy), które obniżają wartość krajobrazu i zacierają historycznie ukształtowaną sieć dróg	Tereny otwarte poza obszarami zabudowy	P	W	Kształtowanie racjonalnej polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego
6	Zmniejszenie powierzchni zajmowanej przez krajobraz naturalno - kulturowy	Zmiana przeznaczenia terenów rolnych na rzecz zabudowy mieszkaniowej (głównie w Książniczkach, Michałowicach, Młodziejowicach) i zalesień może prowadzić do ograniczenia istniejących ekspozycji widokowych	Tereny otwarte upraw rolnych	P	W	Ochrona terenów otwartych krajobrazu naturalno - kulturowego, w tym Doliny Dłubni, przed zmianą dotychczasowego sposobu użytkowania
7	Zmiana dotychczasowych funkcji terenów rolnych	Stopniowe ograniczenie funkcji związanych z gospodarką rolną na rzecz funkcji nieprodukcyjnych, przede wszystkim mieszkalnych	Tereny otwarte upraw rolnych	P	W	Wdrożenie instytucjonalnego systemu wspierania produkcji rolniczej
8	Wprowadzanie do krajobrazu elementów dysharmonijnych	Budowa nowej naziemnej linii przesyłowej 110 KV, przecinającej Dłubnię oraz tereny otwarte w północnej części Parku	Tereny otwarte upraw rolnych	P	W	Oslabienie ekspozycji wprowadzanych dysharmonijnych elementów krajobrazu. Rozważyć należy możliwość budowy

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
						podziemnych sieci przesyłowych
9	Obiekty dysharmonizujące krajobraz	Występowanie wzdłuż drogi krajowej nr 7 tablic reklamowych, niedostosowanych pod względem wizualnym do otoczenia (wyróżniających się kolorystyką, rozmiarem)	Ciąg widokowy fragment drogi krajowej nr 7 w Michałowicach	R	W	Oslabienie ekspozycji dysharmonijnych elementów krajobrazu
10	Ograniczenie zakresu panoramy przez drzewa	Przysłonięcie przez grupę zadrzewień dominującego, cennego obiektu kulturowego — Kościoła Narodzenia NMP w Minodze	Punkt widokowy w Minodze	R	W	Utrzymanie istniejących widoków
11	Zabudowa terenów przedpola widokowego	Realizacja projektu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej lub usługowej na części terenu przedpola może spowodować częściowe przysłonięcie panoramy i utratę walorów widokowych punktu/ ciągu widokowego	Punkty widokowe: Góra Koźlica, Maszków 2, Jangrot, Minoga, Gołyszyn Ciągi widokowe: Fragment drogi lokalnej w Maszkowie, droga Poręba Laskowska - Lesieniec 2, droga z Grzegorzowic Wielkich do Wysocic, droga w Żarnowicy prowadząca z Wysocic do Gołczy, fragment drogi lokalnej w Imbramowicach, fragment drogi Imbramowice - Zagórowa, fragment drogi Głanów - Sucha	P	W	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej w zakresie form i wzorców architektonicznych
12	Zalesienie terenów otwartych tworzących istotny element panoramy	Zalesienie przedpola widokowego spowoduje całkowite przysłonięcie panoramy i utratę walorów punktu widokowego	Punkt widokowy na Łysej Górze	P	W	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych tworzących przedpole punktu widokowego
		Częściowe zalesienie przedpola widokowego oraz pierwszego i drugiego planu może przyczynić się do redukcji zakresu panoramy oraz ilości planów widokowych, a tym samym obniży wartość panoramy	Ciągi widokowe: Droga Poręba Laskowska - Lesieniec 1, droga w Żarnowicy prowadząca z Wysocic do Gołczy, fragment drogi Imbramowice - Zagórowa	P	W	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych będących elementem panoramy. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych
13	Obiekty dysharmonizujące krajobraz	Realizacja projektu wprowadzenia na przedpolu widokowym i pierwszym planie elementów dysharmonijnych tj. przesyłowych linii energetycznych obniży wartość panoramy	Ciąg widokowy droga Poręba Laskowska - Lesieniec 2	P	W	Oslabienie ekspozycji wprowadzanych dysharmonijnych elementów krajobrazu. Rozważyć należy możliwość budowy podziemnych sieci przesyłowych
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KULTUROWYCH:						
1	Przerwanie ciągłości lokalnej tradycji budowlanej	Odejście od form i rozwiązań architektonicznych, materiałów, kolorystyki oraz wykończeń budynków mieszkalnych charakterystycznych dla regionu na rzecz budownictwa bezstylowego oraz eklektycznych projektów katalogowych	Teren całego Parku	R	W/Z	Promowanie rozwiązań architektonicznych nawiązujących do wzorców lokalnej tradycji budowlanej

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
2	Zniekształcenie tradycyjnego krajobrazu architektonicznego wsi	Utrata lub przekształcenie pierwotnych cech stylistycznych obiektów budownictwa ludowego w wyniku adaptacji, przebudowy czy rozbudowy; rozbiórka starych domów zastępowanych przez nowe budynki	Teren całego Parku	R	W	Ochrona tradycyjnego budownictwa ludowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
3	Rozpad zabytków tradycyjnego budownictwa ludowego	Rozpad wynikający z braku użytkowania, opuszczenia, bezpotomnej śmierci właścicieli itp.	Glanów, dom nr71 b, brak daty; Jangrot, dom nr 31, 4 ćw. XIX w. Książniczki, dom nr39, 1890 r. Książniczki, dom nr52, b. d. Michałowice, dom nr122, 1900 r. Minoga, dom nr 113, ok. 1890 r.	R	W	Zabezpieczenie obiektów i ich adaptacja na cele publiczne związane z kulturą, edukacją i turystyką
4	Rozpad zabytków architektury	Rozpad wynikający z braku użytkowania i odpowiednich prac konserwatorskich	Sieciechowice, dawny pałac	P	W	Renowacja i zagospodarowanie obiektu
5	Brak pełnego rozpoznania aktualnego stanu zasobów kultury materialnej	Brak wystarczającej wiedzy na temat aktualnego stanu zasobów kultury oraz dynamiki zmian tego zasobu, wynikający z korzystania z nieaktualnych i niepełnych materiałów inwentaryzacyjnych	Teren całego Parku	R	W	Prowadzenie aktualizowanej na bieżąco dokumentacji dóbr kultury materialnej
6	Zanikanie niematerialnej tradycji regionu	Zanik folkloru (muzyka, strój), zwyczajów i obyczajów, dawnego rzemiosła i sposobów gospodarowania pod wpływem współczesnych przemian cywilizacyjnych i presji kultury masowej	Teren całego Parku	R	W/Z	Wsparcie instytucjonalne dla inicjatyw i projektów mających na celu wskrzeszenie, rozwijanie i szerszą prezentację lokalnej tradycji i kultury

*Status zagrożenia: P – zagrożenie potencjalne, R – zagrożenie istniejące;

**Rodzaj zagrożenia: W – zagrożenie wewnętrzne, Z – zagrożenie zewnętrzne.

Rozdział 4

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 4.1. Na terenie Parku wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych:

- 1) Obszar nr 1 (O1) – obszar krajobrazu zbliżonego do naturalnego;
- 2) Obszar nr 2 (O2) – obszar krajobrazu naturalno-kulturowego;
- 3) Obszar nr 3 (O3) – obszar krajobrazu kulturowego.

2. Obszary realizacji działań ochronnych wskazano w załączniku nr 8 do uchwały.

Rozdział 5

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 5. Zaleca się objęcie dodatkowymi formami ochrony prawnej następujących obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych:

Lp.	Nazwa obiektu	Forma ochrony	Charakterystyka obiektu
1	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich	stanowisko dokumentacyjne	Obiekty bardzo ciekawy pod względem geologicznym. Jest to stare wyrobisko z odsłonięciami uławiconych wapieni górnourajskich z licznymi konkracjami krzemionkowymi. W górnej części ścian ledwo widoczne powierzchnie abrazyjne i osady górnokredowe (wapienie piaszczyste i margliste). Ciekawa morfologicznie jaskinia oraz most skalny. Na niektórych ścianach polewy wapniste tworzące ciekawe kształty.
2	Źródło w Iwanowicach	pomnik przyrody nieożywionej	Źródło o dużej wydajności, wynoszącej około 80 l/s. Zachowało ono charakter bardzo zbliżony do pierwotnego. Posiada wysokie walory hydrogeologiczne i krajobrazowe.
3	Źródło w Jangrocie	pomnik przyrody nieożywionej	Źródło stanowiące faktyczny początek rzeki Dłubni. Zachowało ono pierwotny charakter, położone w niewielkim zagajniku. Posiada wysokie walory hydrogeologiczne i krajobrazowe.
4	Wąwóz Ostryszni	pomnik przyrody nieożywionej (obszarowy)	Duży obiekt na który składa się 11 pojedynczych lub zgrupowanych form skałkowych, w postaci ścian skalnych, baszt, ambon i iglicy. Ich wysokość dochodzi do 20 m. Zabudowane z skalistych wapieni górnourajskich. Znajduje się tu kilka niewielkich schronisk skalnych. Obiekt o wysokich walorach geologicznych i krajobrazowych.

§ 6. Określa się następujące działania z zakresu ochrony elementów środowiska abiotycznego.

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Ochrona przed ingerencją w wygląd mis źródłiskowych.	O2	Źródło Strusi w Imbramowicach.	Realizacja zasad ochrony pomnika przyrody, edukacja	Samorząd lokalny, ZPKWM*
2	Ochrona przed zaśmiecaniem mis źródłiskowych.	O2 O3	– źródła często odwiedzane przez turystów (Jordan w Ściborzycach), – źródła stanowiące miejsce wysypywania śmieci (Elżbiety w Zamłynie), – źródła położone w najbliższym sąsiedztwie rzeki Dłubni (Strusi i Hydrografów w Imbramowicach; źródło w Iwanowicach) .	Kontrola stanu zachowania, montaż tablic informacyjnych, okresowe oczyszczanie mis źródłiskowych ze śmieci. Badanie jakościowe i ilościowe wód w źródłach.	ZPKWM* Samorządy lokalne, MZMiUW
3	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem.	O2 O3	Wszystkie źródła na terenie Parku.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka traw i krzewów, wybieranie roślinności z mis źródłiskowych.	ZPKWM*, Samorządy lokalne
4	Ochrona przed splywem zanieczyszczeń do mis źródłiskowych	O2 O3	Rejon źródła w Jangrocie oraz źródła Hydrografów.	Edukacja rolników, kontrola sposobu nawożenia terenów rolniczych. Badanie jakościowe i ilościowe wód w źródłach.	ZPKWM*, MZMiUW, Właściciele terenów, ARiMR
5	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.	O3	Zurbanizowane tereny Parku.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa szamb i kontrola ich szczelności, kontrola wywozu asenizacyjnego.	Samorządy lokalne
6	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem cennych form skałkowych.	O1 O2	Skałki na obszarze Parku (skałki; w Trzyciążu, Imbramowicach, Głanowie, skałki w wąwozie Ostryszni, kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłonięcia skalne w Maszkowie i osłonięcia skalne pod wzgórzem Wały).	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów.	Samorząd lokalny, ZPKWM*, Nadleśnictwo Miechów
7	Ochrona przed nadmierną wspinaczką skalną.	O1 O2	Skałki w wąwozie Ostryszni	Kontrola stopnia zachowania, kontrola tworzenia nowych tras wspinaczkowych, edukacja grup wspinaczkowych, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	ZPKWM*, Samorządy lokalne, Organizacje wspinaczkowe, Nadleśnictwo Miechów

8	Ochrona przed nadmiernym zapełnieniem cennych odsłoneń skalnych.	O2	Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłoneń skał w Maszkowie	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów, odslanianie obiektów, montaż tablic informacyjno- edukacyjnych.	ZPKWM*, Samorządy lokalne, Państwowy Instytut Geologiczny
9	Ochrona form skałkowych przed zaśmiecaniem i presją urbanistyczną.	O1 O2	Skałki w Glanowie, kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich, kamieniołom w Diablim Dole, odsłoneń skał w Maszkowie i osłoneń skał pod wzgórzem Wały	Edukacja społeczeństwa	Samorządy lokalne
10	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód i gleb przez substancje pochodzące z ciągów komunikacyjnych.	O2 O3	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (drogi) na terenie Parku .		Zarządcy dróg
11	Przeciwdziałanie spływowi i infiltracji substancji szkodliwych (niewłaściwe nawozy) z terenów rolniczych.	O2	Tereny Parku użytkowane rolniczo.	Edukacja grup wspinaczkowych.	Właściciele terenów, ARiMR
12	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom komunikacyjnym.	O2 O3	Ciągi komunikacyjne i okoliczne tereny.	Edukacja społeczeństwa	Zarządcy Dróg
13	Przeciwdziałanie niskiej emisji	O3	Tereny zurbanizowane.	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).	Samorządy lokalne

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 7. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony szaty roślinnej.

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie cennych, nieleśne zbiorowisk roślinnych (murawy kserotermiczne <i>Inuletum ensifoliae</i> , <i>Brachypodium pinnati</i> , łąki rajgrasowe <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , łąki wilgotne ze związku <i>Calthion</i>) i cennych gatunków roślin (zawilec wielkokwiatowy <i>Anemone sylvestris</i> , aster gawędka <i>Aster amellus</i> , ostrożeń pannoński <i>Cirsium pannonicum</i> , goryczka krzyżowa <i>Gentiana cruciata</i> , goryczuszka orzęsiona <i>Gentianella ciliata</i> , len złocisty <i>Linum flavum</i> , storczyk kukawka <i>Orchis militaris</i> , dziewanna Chaixa austriacka <i>Verbascum chaixii</i> subsp. <i>austriacum</i> Przeciwdziałanie postępującej sukcesji wtórnej.	O2	Rozrzucone na terenie całego Parku	Zachowanie ekstensywnej gospodarki polegającej na koszeniu i wypasie zwierząt gospodarskich na cennych nieleśnych zbiorowiskach roślinnych	ZPKWM*, ARiMR, ODR, właściciele gruntów,
		O2, O3	Miejscowości zlokalizowane na terenie DPK	Szeroko pojęta akcja informująca o możliwości skorzystania przez rolników z pakietów rolnośrodowiskowych (zawierająca informację o korzyściach dla rolnika) (spotkania informacyjne w gminach, festyny, broszurki, plakaty).	ZPKWM*, ARiMR, ODR samorządy lokalne, RDOŚ
3	Zachowanie rodzimych gatunków flory. Przeciwdziałanie ekspansji obcych gatunków inwazyjnych.	O2	okolice Glanowa	Mechaniczne niszczenie osobników barszczu Mantegazziego <i>Heracleum mantegazzianum</i> . Należy pamiętać	ZPKWM*, władze lokalne, prywatni właściciele gruntów,

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				o usuwaniu oprócz części nadziemnych także części podziemnych.	RDOŚ
4	Zachowanie stanowisk cennych gatunków grzybów związanych z martwym drewnem: płomienniczek owocolubny <i>Flammulaster carpophilus</i> , łysiczka niebieskawa <i>Psilocybe caerulea</i> , świecznica rozgałęziona <i>Clavicornia pyxidata</i> , gnojanka usiatkowana <i>Bolbitius reticulatus</i> , powłocznica sosnowa <i>Peniophora pini</i>	O1	Tereny leśne zarządzane przez PGL LP oraz własności prywatnej	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości minimum 5% zasobności drzewostanu (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) na koniec okresu obowiązywania planu ochrony parku krajobrazowego. Wskazane rębnie złożone.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele gruntów leśnych, RDOŚ
5	Zachowanie zagrożone chwastów pól uprawnych takich jak: miłek letni <i>Adonis aestivalis</i> , kurzyślak błękitny <i>Anagalis foemina</i> , stokłosa polna <i>Bromus arvensis</i> , stokłosa żytnia <i>Bromus secalis</i> , oraz gatunków, które jeszcze nie znalazły się na liście gatunków zagrożonych, ale są coraz rzadsze, np.: ostróżeczka polna <i>Consolida regalis</i> , kąkol polny <i>Agrostemma githago</i> .	O2	Tereny pól uprawnych	Pozostawianie niewielkich pasów na obrzeżach pól uprawnych, na których nie będą stosowane chemiczne środki ochrony roślin	ZPKWM*, ARiMR, ODR samorządy lokalne, RDOŚ

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 8. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony fauny.

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja zadań	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
1	Zachowanie obszarów nieleśnych, jako miejsc bytowania rodzimych gatunków fany – przeciwdziałanie sukcesji wtórnej.	O2	Obszary rozrzucone na terenie całego Parku	Przywrócenie lub utrzymanie ekstensywnej gospodarki (kośnej lub pastwiskowej) na łąkach.	ZPKWM*, ARiMR, ODR, właściciele gruntów, RDOŚ
2	Utrzymanie dostępności miejsc lęgowych i żerowiskowych ptaków, miejsc schronień i rozrodu ssaków, oraz miejsc bytowania pozostałych grup zwierząt.	O1	Tereny leśne zarządzane przez PGL LP oraz własności prywatnej	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości minimum 5% zasobności drzewostanu (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) na koniec okresu obowiązywania planu ochrony parku krajobrazowego. Wskazane rębnie złożone.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele gruntów, RDOŚ
3	Ochrona gatunków rodzimej fauny przed nielegalną, szkodliwą działalnością człowieka	O2, O3	Obszary rozrzucone na terenie całego Parku	Przeciwdziałanie wypalaniu traw. Podnoszenie świadomości społecznej na temat szkodliwości wypalania traw, zarośli i nieużytków: organizacja lub włączanie się w akcje społeczne tj. „Stop wypalaniu traw”, tworzenie plakatów, ulotek.	ZPKWM*, Nadleśnictwo Miechów, władze lokalne, ośrodki edukacyjne, RDOŚ
		O1 O2,O3	Np. dolina Dłubni (np. okolice Książniczek, Wilczkowic, Wysocic)	Zapobieganie powstawaniu dzikich wysypisk śmieci. Edukacja społeczeństwa.	ZPKWM*, Nadleśnictwo Miechów
4	Utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych, oraz ochrona płazów na trasach migracji sezonowych	O2, O3	Cały obszar Parku.	Wprowadzenie odpowiednich zapisów w planach i studiach zagospodarowania przestrzennego gmin; rezygnacja z wyznaczania nowych terenów pod zabudowę w obrębie korytarzy ekologicznych, ograniczenie ciągłej zabudowy wzdłuż dróg i cieków wodnych. Pozostawianie pasów zadrzewień wzdłuż dróg, cieków wodnych oraz użytków rolnych.	Samorządy lokalne, RDOŚ
		O2, O3	Cieki na terenie całego Parku.	Ograniczenie budowli urządzeń wodnych i modyfikacji koryt rzecznych do zabiegów prowadzonych w celu ochrony przeciwpowodziowej obszaru.	RZGW, ZMiUW, samorządy lokalne, RDOŚ
		O3	Miejsca przecięcia dróg z trasami migracji płazów (np. Wysocice, Biskupice)	Realizacja czynnej ochrony poprzez stosowanie tymczasowych ogrodzeń ochronnych (wraz z przenoszeniem odłowionych osobników) w miejscach masowych migracji płazów (ograniczenie śmiertelności w czasie migracji godowych). W przypadku modernizacji dróg lub budowy nowych – projektowanie i wykonanie bezkolizyjnych systemów przejść dla płazów.	ZPKWM*, zarządcy dróg, ośrodki edukacyjne (np. szkoły), RDOŚ

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

§ 9. Określa się następujące działania z zakresu ochrony krajobrazu.
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie istniejącej powierzchni obszarów leśnych.	O1	Tereny leśne.	Udostępnienie obszarów leśnych dla celów turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych w formach nie pociągających za sobą trwałej zmiany w sposobie użytkowania gruntów leśnych.	Nadleśnictwo Miechów, prywatni właściciele.
		O1, O2	Strefa buforowa pomiędzy krajobrazem zbliżonym do naturalnego i naturalno-kulturowym.	Zachowanie naturalnie urozmaiconego przebiegu linii brzegowej lasu.	jw.
2	Kształtowanie krajobrazu leśnego w ramach wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.	O1	Tereny leśne.	Działania zgodne z zasadami zawartymi w planach urządzenia lasu odpowiednich Nadleśnictw oraz w uproszczonych planach urządzenia lasu	Nadleśnictwo Miechów, samorządy lokalne.
		O1, O2	„Pulsujące” źródła – pomniki przyrody nieożywionej	Ekspozycja obiektów przyrody nieożywionej poprzez polepszenie jakości ich udostępnienia turystycznego (odpowiednie oznakowanie, powiązane z oznakowaniem szlaków turystycznych)	ZPKWM*, w porozumieniu z RDOŚ.
		O1, O2, O3	Cały obszar Parku.	Edukacja z zakresu właściwego gospodarowania odpadami prowadzona w ramach zajęć szkolnych (kameralnych i terenowych) oraz przy okazji ważniejszych wydarzeń z życia kulturalnego i społecznego gmin.	Nadleśnictwo Miechów, samorządy, ZPKWM*
3	Zachowanie walorów widokowych doliny Dłubni i otaczających ją odkrytych wzniesień	O1, O2	Dolina Dłubni	Utrzymanie ekspozycji Dłubi jako cennego obiektu w krajobrazie poprzez utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania otwartych terenów dna doliny. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele posesji
4	Zachowanie istniejącej struktury użytkowania gruntów.	O2	Obszary gruntów rolnych.	Ograniczenie zmian w przeznaczaniu na cele budowlane gruntów rolnych leżących poza bezpośrednim sąsiedztwem istniejących skupisk zabudowy.	Samorządy lokalne.
		O2	Przedpola widokowe wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.	Możliwość rozwoju zabudowy oraz prowadzenia inwestycji na terenach już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP na obszarach stanowiących przedpola punktów i ciągów widokowych, pod warunkiem uwzględnienia regulacji dotyczących parametrów budynków i nawiązania do miejscowej tradycji budowlanej	
5	Zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu osadniczego na terenach otwartych.	O2	Tereny otwarte oraz tereny rozproszonej zabudowy.	Opracowanie i promowanie katalogów zawierających rozwiązania architektoniczne nawiązujące do miejscowej tradycji budowlanej i ujednolicenie jej na	Samorządy lokalne, właściciele, inwestorzy.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				<p>terenie opracowania.</p> <p>Promowanie przyjaznych dla krajobrazu form, materiałów i kolorystyki stosowanej przy rozbudowach i przebudowach budynków mieszkalnych i gospodarczych.</p> <p>Zapewnienie odpowiednich proporcji elementów pochodzenia naturalnego i antropogenicznego.</p> <p>Wprowadzanie zieleni towarzyszącej zabudowie, tworzonej w oparciu o rodzime gatunki drzew i krzewów, w formie zapewniającej harmonijne powiązanie z krajobrazem.</p> <p>Wykorzystanie roślinności maskującej do ograniczenia ekspozycji obiektów kulturowych tworzących w krajobrazie negatywne dominanty, subdominanty lub akcenty.</p>	
6	Zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu rolniczego na terenach otwartych.	O2	Tereny otwarte, w tym tereny upraw rolnych.	<p>Promowanie i wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój gospodarki rolnej.</p> <p>Promowanie zasad Kodeksu dobrej praktyki rolniczej w odniesieniu do sposobu gospodarowania i wyglądu gospodarstw.</p> <p>Ograniczenie wprowadzania do krajobrazu otwartego obcych elementów naruszających jego harmonijny charakter.</p>	Samorządy lokalne, właściciele, inwestorzy.
7	Zminimalizowanie negatywnych skutków rozwoju infrastruktury przesyłowej i komunikacyjnej.	O2	Tereny otwarte.	<p>Lokalizowanie obiektów tworzących negatywne dominanty krajobrazowe (np. maszty telekomunikacyjne) poza granicami Parku</p> <p>Dla obiektów infrastruktury komunalnej i przesyłowej powstających na terenie Parku poszukiwanie lokalizacji umożliwiającej wkomponowanie obiektów w krajobraz. Wykorzystanie rzeźby terenu, efektu tła oraz zieleni maskującej.</p> <p>Wprowadzenie zieleni maskującej wokół obiektów infrastruktury usługowej i komunikacyjnej.</p>	Samorządy lokalne, inwestorzy.
		O2	W pierwszej kolejności na przedpolach punktów i ciągów widokowych.	Stopniowe zastępowanie napowietrznych linii energetycznych niskiego napięcia kablowymi liniami podziemnymi.	
		O2	Tereny otwarte, tereny zabudowy krajobrazu naturalno-kulturowego.	Projektowanie nowych dróg dojazdowych i sięgaczy w sposób umożliwiający wkomponowanie ich w krajobraz (szerokość, profil, nawierzchnia, dostosowanie do rzeźby terenu).	
8	Utrzymanie właściwej ekspozycji krajobrazowej obiektów dziedzictwa kulturowego.	O2	Najbliższe otoczenie obiektów kulturowych.	Wzmacnianie ekspozycji cennych obiektów kulturowych poprzez ich odślanianie i porządkowanie otoczenia. Kształtowanie ram	Samorządy, właściciele prywatni.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				widokowych, w celu wydobycia i podkreślenia walorów krajobrazowych obiektów dziedzictwa kulturowego.	
9	Zachowanie walorów punktów i ciągów widokowych	O2	Punkty i ciągi widokowe oraz elementy tworzące panoramy	Utrzymanie zakresu widoczności poszczególnych panoram, ich głębokości oraz ekspozycji cennych obiektów tworzących pozytywne dominanty, subdominanty lub akcenty widokowe	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele posesji
10	Zachowanie terenów otwartych (użytków rolnych, łąk) tworzących przedpola punktów i ciągów widokowych	O2	Przedpola punktów i ciągów widokowych	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych będących elementem panoramy. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele posesji
11	Kształtowanie harmonijnych panoram z punktów i ciągów widokowych	O2	Pierwszy plan widokowy panoramy z ciągu widokowego droga w Dziekanowicach.	Przysłonięcie obiektów budowlanych, zlokalizowanych na pierwszym planie widokowym za pomocą zieleni maskującej.	Samorządy, właściciele prywatni.
		O2	Pierwszy plan widokowy panoramy z ciągu widokowego droga łącząca Barbarkę z Porębą Laskowską.	Przysłonięcie obiektu zlokalizowanego na pierwszym planie widokowym za pomocą zieleni maskującej.	Samorządy, właściciele prywatni.
12	Planowy i uporządkowany rozwój sieci osadniczej.	O2, O3	Miejscowości i przysiółki.	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej gmin poprzez określenie jasnych i czytelnych zasad kształtowania przestrzeni w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin.	Samorządy lokalne.
				O2, O3	
		Ochrona sylwetek miejscowości poprzez ograniczenie lokalizowania obiektów wysokościowych, tworzących akcenty dysharmonijne.			
		Wykonanie studiów krajobrazowych wskazujących			

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				możliwości dalszego rozwoju zabudowy w zgodzie z zasadami harmonii i ładu przestrzennego.	
13	Kształtowanie walorów wizualnych wewnątrz krajobrazowych. miejscowości i przysiółków.	O2, O3	Miejscowości i przysiółki.	Promowanie wzorców architektury nawiązujących do tradycji lokalnej w zakresie kształtu, kolorystyki i wykorzystywanych materiałów.	Samorządy lokalne.
				Podtrzymywanie tradycji utrzymywania zieleni przydomowej. Zachęcanie do stosowania gatunków rodzimych.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni.
				Sukcesywne odnawianie elewacji budynków mieszkalnych i gospodarczych będących negatywnymi akcentami w krajobrazie. W przypadkach gdy jest to niemożliwe, stosowanie zieleni maskującej.	Samorządy lokalne, inwestorzy, właściciele prywatni.
				Wprowadzenie zasad umożliwiających większą kontrolę nad lokalizacją oraz formą szyldów reklamowych i bilbordów zlokalizowanych przy głównych drogach i na elewacjach budynków.	Samorządy lokalne, właściciele, inwestorzy.
				Promowanie zasad Kodeksu dobrej praktyki rolniczej w odniesieniu do sposobu gospodarowania i wyglądu gospodarstw.	Samorządy lokalne.
				Dbłość o utrzymanie i podnoszenie walorów wizualnych przestrzeni publicznej.	Samorządy lokalne, mieszkańcy.
				Zachęcanie mieszkańców do kultywowania lokalnych tradycji i dbałości o miejscowe dziedzictwo w celu zapewnienia ciągłości tradycyjnego krajobrazu kulturowego miejscowości.	Samorządy lokalne.
14	Utrzymanie właściwej ekspozycji krajobrazowej obiektów dziedzictwa kulturowego.	O3	Miejscowości i przysiółki.	Bieżąca opieka nad zabytkami małej architektury sakralnej (krzyże, kapliczki), odsłanianie obiektów i porządkowanie ich otoczenia. Wszelkie prace remontowe, renowacyjne lub konserwacyjne w porozumieniu ze służbami konserwatorskimi. Ochrona cennych obiektów kulturowych stanowiących dominanty, subdominanty lub akcenty pozytywne. Lokalizowanie poza Parkiem obiektów, których gabaryty konkurują z cennymi obiektami kulturowymi (np. maszty telekomunikacyjne).	Samorządy lokalne, właściciele posesji.
		O3	Kościół par. pw. Narodzenia NMP w Minodze.	Wykonanie studium architektoniczno-krajobrazowego określającego możliwości wyeksponowania kubatury kościoła par. pw. Narodzenia NMP i podkreślenia jej za pomocą ram krajobrazowych.	Samorząd lokalny (gm. Skała)
15	Rozwój infrastruktury turystycznej,	O2, O3	Tereny przeznaczone	Budowa obiektów i urządzeń służących celom	Inwestorzy,

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	rekreacyjnej i sportowej z zachowaniem walorów krajobrazowych otoczenia.		w mpzp pod usługi sportu, turystyki i rekreacji.	sportowym, rekreacyjnym i wypoczynkowym z wykorzystaniem form, materiałów i kolorystyki umożliwiających wkomponowanie w otaczający krajobraz.	samorządy lokalne.
16	Kształtowanie harmonijnych panoram z punktów i ciągów widokowych	O3	Pierwszy plan widokowy panoramy z punktu widokowego Minoga.	Wydobycie obiektu kulturowego (kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Minodze) poprzez utworzenie ram (zabiegi na przystaniającej obiekt zieleni).	Samorządy, właściciele prywatni.
		O3	Pierwszy plan widokowy lub przedpole widokowe panoramy z punktu widokowego Minoga.	Przysłonięcie obiektu budowlanego, znajdującego się na pierwszym planie widokowym poprzez zastosowanie zieleni maskującej.	Samorządy, właściciele prywatni.

**współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji*

§ 10. Określa się następujące działania z zakresu ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
1	Zachowanie elementów miejscowej tradycji budowlanej	O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Dokumentowanie oraz bieżący monitoring stanu obiektów budownictwa ludowego	Samorządy lokalne , ZPKWM*
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Zabezpieczenie opuszczonych lub nieużytkowanych zabytków budownictwa ludowego	Samorządy lokalne, ZPKWM*
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Przywrócenie użytkowania lub adaptacja wybranych obiektów dla celów związanych z kulturą (ekspozycje), edukacją (w szczególności edukacja regionalna) oraz turystyką (miejsca odpoczynku dla turystów)	Samorządy lokalne, ZPKWM*
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Wsparcie dla właścicieli posesji, na których znajdują się stare domy, obejmujące doradztwo w zakresie oceny stanu obiektów, możliwości wykonania i zakresu prac konserwatorskich oraz źródeł finansowania tych prac	Samorządy lokalne, ZPKWM*
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Kreowanie zainteresowania społecznego dla idei zachowania budynków tradycyjnego budownictwa	Odpowiednie samorządy gminne i powiatowe, samorząd wojewódzki
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Promowanie form architektonicznych oraz detali zdobniczych nawiązujących do miejscowej tradycji	Samorządy gmin położonych na terenie Parku, ZPKWM*
2	Zachowanie zespołów młynów wraz z towarzyszącymi im budynkami oraz układami hydrotechnicznymi	O2, O3	Młyny w Grzegorzewicach Wielkich, Imbramowicach, Iwanowicach, Kończycach, Małyszycach, Młodziejowicach, Raciborowicach, Wilczkowicach, Wysocicach (lista do weryfikacji)	Sporządzenie dokumentacji konserwatorskiej młynów oraz ich wyposażenia	Służby konserwatorskie przy współpracy samorządów lokalnych, i ZPKWM*, w porozumieniu z właścicielami obiektów

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
		O2, O3	jw.	Sporządzenie dokumentacji oraz ekspertyzy technicznej urządzeń hydrotechnicznych towarzyszących młynom	jw.
		O2, O3	jw.	Wykonanie kwerendy archiwalnej w celu zgromadzenia źródeł historycznych (pisanych, topograficznych, ikonograficznych) dokumentujących historię młynów i młynarstwa w dolinie Dłubni	Samorządy lokalne, ZPKWM*
		O2, O3	jw.	Ustalenie funkcji docelowych młynów i budynków towarzyszących	Właściciele obiektów w porozumieniu z samorządami lokalnymi , ZPKWM*
		O2, O3	jw.	Wykonanie ekspertyzy technicznej i finansowej określającej możliwość rekonstrukcji kół wodnych przy wybranych młynach	Służby konserwatorskie przy współpracy samorządów lokalnych, ZPKWM*, w porozumieniu z właścicielami obiektów
		O2, O3	Dłubnia od Trzyciąża do Raciborowic	Przeprowadzenie badań terenowych w miejscach lokalizacji nieistniejących młynów w celu oznaczenia miejsc i uczytelnienie ewentualnych relikwów	Służby konserwatorskie przy współpracy samorządów lokalnych, i ZPKWM*, w porozumieniu z właścicielami obiektów
		O2, O3	Lokalizacja do ustalenia	Uruchomienie ekspozycji poświęconej młynom i młynarstwu w dolinie Dłubni	W zależności od wyboru miejsca i charakteru ekspozycji
		O2, O3	Dłubnia od Trzyciąża do Raciborowic	Opracowanie spójnej koncepcji udostępnienia turystycznego i edukacyjnego młynów i ich otoczenia	Samorządy lokalne przy współpracy właścicieli obiektów, i ZPKWM*
3	Optymalne wykorzystanie możliwości	O1, O2, O3	Teren całego Parku	Przekształcenie gminnych ewidencji zabytków	Samorządy lokalne

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
	gminnych ewidencji zabytków i gminnych programów opieki nad zabytkami			w kompletną i systematycznie aktualizowaną bazę danych o zasobach dziedzictwa kulturowego na terenie gminy, powiązaną z gminnym systemem informacji przestrzennej	
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Podniesienie rangi gminnych programów opieki nad zabytkami do poziomu pełnoprawnych dokumentów planistycznych	Samorządy lokalne
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Współpraca samorządów gminnych i ZPKWM przy aktualizacji, uzupełnianiu i rozwijaniu gminnych ewidencji zabytków i gminnych programów opieki nad zabytkami	Samorządy lokalne, ZPKWM*
4	Zwiększenie roli planowania przestrzennego jako narzędzia ochrony dziedzictwa kulturowego	O1, O2, O3	Teren całego Parku	Stworzenie jednolitej koncepcji zagospodarowania przestrzennego doliny Dłubni, zapewniającej utrzymanie spójności i czytelności historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego, obejmującego układy osadnicze, rozłóg pól, sieć drogową, zabytki i inne wartościowe kulturowo elementy wraz z łączącymi je powiązaniem przestrzennymi	Samorządy lokalne
		O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Wyjście poza schematyczne zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Tworzenie wzorników zalecanych form architektonicznych, ściślejsza korelacja planów z gminnymi programami opieki nad zabytkami	Samorządy lokalne
5	Wspieranie aktywności społecznej obejmującej ochronę lokalnego dziedzictwa kulturowego	O1, O2, O3	Teren całego Parku	Promowanie funkcji społecznego opiekuna zabytków	Samorządy lokalne, instytucje kultury, szkoły, ZPKWM*
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Wspieranie osób i grup sprawujących społecznie opiekę nad zabytkami małej architektury sakralnej	Samorządy lokalne
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Promowanie akcji <i>Ślady przeszłości – uczniowie adoptują zabytki</i> (projekt Centrum Edukacji Obywatelskiej)	Szkoły przy wsparciu samorządów lokalnych i ZPKWM*
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Promowanie społecznego dziennikarstwa kulturowego (Mapa Kultury, projekt Narodowego Centrum Kultury)	Samorządy lokalne, instytucje kultury, szkoły, ZPKWM*

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Edukacja zmierzająca w dłuższej perspektywie do przewartościowania postaw społecznych w stosunku do starych domów i budynków gospodarczych w kierunku postrzegania ich jako cennych elementów dziedzictwa kulturowego	Samorządy lokalne, instytucje kultury, ZPKWM*
6	Włączenie w granice Parku fragmentów miejscowości o wysokich walorach kulturowych	O3	Jangrot, zabudowa miejscowości wzdłuż drogi powiatowej Troks – Trzyciąż (1090K), po jej południowej stronie, od wysokości kościoła parafialnego do granicy z Trzyciążem	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Jangrot (Mały Koniec) wraz z murowaną kapliczką domkową z figurą św. Jana Nepomucena oraz z pojedynczymi przykładami budownictwa ludowego	ZPKWM* w porozumieniu z samorządem Gminy Trzyciąż
		O3	Tarnawa, dwór wraz z parkiem	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Tarnawa z dworem (XVIII w.), miejscem urodzenia prof. Zygmunta Nováka (twórcy idei parków krajobrazowych) oraz z otaczającym go parkiem	ZPKWM* w porozumieniu z samorządem Gminy Trzyciąż
		O3	Batowice, centrum miejscowości	Włączenie w granice Parku historycznego centrum miejscowości Batowice z dawnym zespołem dworskim oraz murowaną kapliczką słupową z 1 poł. XVII w.	ZPKWM* w porozumieniu z samorządem Gminy Zielonki
		O3	Iwanowice Dworskie, zabudowa miejscowości wzdłuż drogi powiatowej Maków – Zerwana (1172K), po jej zachodniej stronie, od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 773 do mostu na Dłubni	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Iwanowice Dworskie z murowaną kapliczką domkową pw. Matki Bożej Pocieszenia (XIX w.)	ZPKWM* w porozumieniu z samorządem Gminy Iwanowice
		O3	Iwanowice Włociańskie, skarpa nad wsch. brzegiem Dłubni, poniżej mostu na drodze wojewódzkiej nr 773	Włączenie w granice Parku fragmentu miejscowości Iwanowice Włociańskie z kaplicą św. Rocha (XVIII/XIX w.)	ZPKWM* w porozumieniu z samorządem Gminy Iwanowice
7	Objęcie ochroną wybranych fragmentów krajobrazu kulturowego	O3	Imbramowice, fragment miejscowości od starego cmentarza do klasztoru	Utworzenie parku kulturowego obejmującego najcenniejsze fragmenty krajobrazu kulturowego Imbramowic i Ściborzyc	Samorząd lokalny

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
			Norbertanek, wraz z łąkami nad Dłubnią; Ściborzyce, fragment miejscowości wzdłuż Dłubni i młynówki, od granicy z Imbramowicami do młyna		
8	Przywrócenie obiektom kultury materialnej walorów utraconych w wyniku opuszczenia, zaniedbania i braku użytkowania	O3	Sieciechowice, zespół dawnego pałacu	Zabezpieczenie, renowacja i rewitalizacja pozostałości pałacu w Sieciechowicach wraz z jego otoczeniem w granicach dawnego założenia parkowego; przywrócenie użytkowania zespołu w ramach nowych funkcji	Właściciel obiektu
		O3	Glanów, dom nr 71 b, brak daty; Jangrot, dom nr 31, 4 ćw. XIX w. Książniczki, dom nr 39, 1890 r. Książniczki, dom nr 52, b. d. Michałowice, dom nr 122, 1900 r. Minoga, dom nr 113, ok. 1890 r.	Wykonanie ekspertyz mających na celu ocenę możliwości zachowania obiektów budownictwa ludowego zagrożonych rozpadem	Samorządy lokalne w porozumieniu z właścicielami obiektów
9	Zachowanie i upowszechnienie niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu	O2, O3	Miejscowości na terenie Parku	Ochrona historycznych toponimów poprzez ich dokumentowanie oraz uwzględnienie przy wprowadzaniu nazw ulic w miejscowościach	Samorządy lokalne
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	Dokumentowanie świadectw kultury niematerialnej regionu, w tym: a) nagrywanie i spisywanie relacji ustnych (opowieści, pieśni i muzyka ludowa), b) gromadzenie dokumentacji fotograficznej, na której utrwalono dawne życie mieszkańców regionu, c) inwentaryzowanie materialnych świadectw kultury duchowej (instrumenty muzyczne, stroje ludowe, ozdoby, przedmioty codziennego użytku)	Instytucje kultury (placówki muzealne), ZPKWM*

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	<p>Upowszechnienie wartości związanych z tradycyjną kulturą ludową, w tym:</p> <p>a) udostępnianie zebranych materiałów w formie drukowanej i elektronicznej,</p> <p>b) eksponowanie tradycji lokalnych w szkolnych programach edukacji regionalnej,</p> <p>c) organizowanie i współorganizowanie konkursów i projektów dotyczących lokalnej tradycji i historii,</p> <p>d) wykorzystanie lokalnych wydarzeń kulturalnych do promowania kultury niematerialnej regionu</p>	Samorządy lokalne, instytucje kultury i szkoły, ZPKWM*
		O1, O2, O3	Teren całego Parku	<p>Wspieranie istniejących i inicjowanie nowych oddolnych projektów służących zachowaniu i kultywowaniu miejscowej kultury niematerialnej (muzea szkolne, regionalne koła zainteresowań, prasa regionalna, obchody święta miejscowości, obchody rocznicowe lokalnych wydarzeń historycznych, opieka nad zabytkami w miejscowości rodzinnej i w jej sąsiedztwie)</p>	Samorządy lokalne, instytucje kultury i szkoły, ZPKWM*

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

Rozdział 6

Zasady udostępniania terenu parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych

§ 11. Udostępnienie terenu Parku dla celów naukowych

- I. Dla potrzeb prowadzenia prac i badań naukowych udostępnia się cały obszar Parku z zastrzeżeniem terenów nie stanowiących własności Skarbu Państwa oraz innych miejsc i obszarów, do których dostęp regulowany jest na podstawie odrębnych przepisów i wymaga uzyskania dodatkowych zezwoleń.
- II. Zaleca się ściśle współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe ze służbami ZPKWM, LP i RDOŚ, w szczególności udostępnianie wymienionym służbom wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych.
- III. Metodyka prac badawczych prowadzonych na terenie Parku powinna być dostosowana do rodzaju i stopnia odporności na degradację badanych elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego. Należy unikać metod, którym może towarzyszyć przekształcenie, skażenie lub zniszczenie wymienionych zasobów.
- IV. Jako priorytetowe powinny być traktowane prace naukowo-badawcze, których tematyka związana jest z realizacją strategicznych i szczegółowych celów ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku lub dotyczy istniejących i projektowanych form ochrony znajdujących się w jego granicach. W szczególności zaleca się realizację prac badawczych obejmujących wymienione poniżej zagadnienia:
 - 1) zagadnienia badawcze z zakresu przyrody żywej:
 - a) sukcesja wtórna na wybranych płatach muraw kserotermicznych *Festuco-Brometea* na terenie DPK;
 - b) bank nasion w wybranych murawach kserotermicznych *Festuco-Brometea* na terenie DPK;
 - c) porosty *Lichenes* wychodni skalnych na terenie DPK;
 - d) śluzowce *Mycomyctes* wybranych kompleksów leśnych na terenie DPK;
 - e) biologia dziewanny *Chaixa* austriackiej, badania na podstawie populacji z terenu DPK;
 - f) inwentaryzacja gatunków gryzoni z rodziny popielicowatych w kompleksach leśnych na obszarze DPK;
 - g) inwentaryzacja zimowych i letnich kolonii nietoperzy na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego;
 - h) poszukiwanie miejsc lęgowych płomykówki *Tyto alba* i pójdzki *Athene noctua* na obszarze DPK;
 - i) stan populacji bobra europejskiego na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego (badania nad przyrostem naturalnym) oraz ocena jego wpływu na gospodarczą działalność człowieka;
 - 2) zagadnienia badawcze z zakresu przyrody nieożywionej:
 - a) badania jakościowe i ilościowe wód powierzchniowych, w tym źródeł;
 - b) badania jakościowe i ilościowe wód podziemnych;
 - c) badania zanieczyszczenia gleb;
 - d) badanie wpływu ruchu turystycznego i infrastruktury turystycznej na elementy przyrody nieożywionej;
 - 3) zagadnienia badawcze z zakresu krajobrazu:
 - a) przemiany tradycyjnego wiejskiego krajobrazu osadniczego w warunkach presji urbanizacyjnej;
 - b) współczesne przemiany funkcji gospodarczych i społecznych terenów wiejskich i ich wpływ na krajobraz;
 - c) dynamika i kierunki procesów homogenizacji wizualnej w krajobrazie naturalno-kulturowym i kulturowym;
 - d) możliwości wykorzystania kompleksowego planowania przestrzennego jako narzędzia kształtowania krajobrazu na terenach chronionych;
 - e) dokumentacja zmian zachodzących w krajobrazie naturalno-kulturowym i kulturowym;
 - f) studia architektoniczno-krajobrazowe wnętrza i jednostek krajobrazowych;
 - g) możliwości i sposoby wykorzystania zasobów krajobrazowych w zrównoważonym rozwoju gospodarczym;
 - h) drogi historyczne jako element krajobrazu otwartego;
 - i) rola obiektów kulturowych w krajobrazie;
 - j) kształtowanie krajobrazu wiejskiego;
 - k) znaczenie roślinności w krajobrazie naturalno-kulturowym;

- 4) zagadnienia badawcze z zakresu materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego:
- dokumentacja kultury materialnej i niematerialnej z wykorzystaniem różnych nośników informacji (fotografie, nagrania, filmy);
 - wykorzystanie fotogrametrii i skaningu laserowego jako narzędzi w dokumentacji obiektów zabytkowych na przykładzie młynów w dolinie Dłubni;
 - młyny jako historyczny element krajobrazu kulturowego dolin rzecznych;
 - problemy rewitalizacji nieczynnych młynów wodnych i urządzeń hydrotechnicznych związanych z młynami;
 - dwór i jego rola w krajobrazie, gospodarce i kulturze regionu;
 - możliwości wykorzystania systemów informacji przestrzennej w inwentaryzacji, waloryzacji i ochronie zasobów kultury materialnej na poziomie lokalnym;
 - charakterystyczne cechy stylistyczne w tradycyjnym budownictwie ludowym doliny Dłubni;
 - dynamika zmian w zasobie tradycyjnego budownictwa ludowego;
 - geografia historyczna dróg i układów osadniczych w dolinie Dłubni;
 - mała architektura sakralna jako świadectwo historii i element kultury materialnej i niematerialnej regionu;
 - stan świadomości historycznej i regionalnej mieszkańców Parku.

§ 12. Udostępnienie terenu Parku dla celów edukacyjnych

Zobrazowanie obszarów udostępnianych przedstawia załącznik nr 3 do uchwały.

- Dla celów edukacyjnych udostępnia się obszar całego Parku z zastrzeżeniem terenów nie stanowiących własności Skarbu Państwa oraz innych miejsc i obszarów, do których dostęp regulowany jest na podstawie odrębnych przepisów i wymaga uzyskania dodatkowych zezwoleń.
- Nadrzędnym celem działań edukacyjnych prowadzonych na terenie Parku powinna być popularyzacja walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz kształtowanie postaw sprzyjających ochronie tych walorów.
- Formy i sposoby prowadzenia działań edukacyjnych powinny być dostosowane do rodzaju i stopnia odporności na degradację elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego stanowiących przedmiot tych działań. W związku z tym zaleca się, aby działania edukacyjne na terenie Parku były prowadzone przez wyspecjalizowane podmioty dysponujące we wskazanym zakresie odpowiednim doświadczeniem oraz przygotowaniem merytorycznym i organizacyjnym. W szczególności zaleca się realizację celów edukacyjnych wykorzystujących wymienione poniżej lokalizacje:
 - z zakresu przyrody żywej:
 - murawa kserotermiczna przy dojściu do Wąwozu Ostryszni;
 - ekosystem leśny na przykładzie wyżynnego jodłowego bory mieszanego *Abietetum polonicum* w Lesie Minodzkiem;
 - fauna leśna – na przykładzie wybranych miejsc: Lasu Minodzkiego, Lasu Ściborskiego;
 - z zakresu przyrody nieożywionej:
 - źródła wód, w szczególności: „Źródło Aleksandry”, „Źródło Strusi”, „Źródło Hydrografów”, „Źródło Jordan”, „Źródło w Iwanowicach” i „Źródło w Maszkowie”;
 - formy skałkowe i odsłonięcia skalne, w szczególności: formy skałkowe w rejonie Imbramowic, Głanowa oraz Maszkowa; kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich;
 - z zakresu krajobrazu:
 - dla prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zagadnień związanych z krajobrazem zbliżonym do naturalnego – wykorzystanie cennych krajobrazowo fragmentów drzewostanów w Lesie Młodziejowskim, Minockim i Ściborskim, „pulsujących” źródeł w Imbramowicach, Ściborzycach, Maszkowie i Zamłyniu oraz naturalnego odcinka Dłubni w pn. części Parku;
 - dla prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zagadnień związanych z krajobrazem naturalno-kulturowym i kulturowym – wykorzystanie punktów widokowych w Bosutowie, Gołyszynie, Grzegorzowicach Wielkich, Jangrocie, na granicy Bosutowa i Książniczek, Górze Koźlicy i Łysej Górze oraz budynków młynów wodnych;
 - z zakresu dziedzictwa kulturowego:

dla celów edukacyjnych udostępnione mogą być wszystkie obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie Parku pod warunkiem poszanowania prawa własności i prywatności ich właścicieli. W szczególności dla omawianych celów powinny zostać wykorzystane najcenniejsze i najbardziej charakterystyczne dla terenu Parku zabytki, w tym:

- a) zabytki architektury sakralnej: zespół klasztorny w Imbramowicach oraz kościoły parafialne w Iwanowicach, Raciborowicach i Wysocicach.
 - b) zabytkowe zespoły dworskie i pałacowe w Głanowie, Michałowicach, Minodze, Ściborzycach i Młodziejowicach.
 - c) zabytkowe młyny w Młodziejowicach, Raciborowicach i Wilczkowicach.
 - d) grodziska w Zagórowej i Maszkowie.
 - e) muzea w Imbramowicach i Iwanowicach.
- IV. Zaleca się uzupełnienie infrastruktury edukacyjnej na terenie Parku obejmujące: utworzenie dwóch ścieżek dydaktycznych prezentujących walory kulturowe Parku w rejonie Głanowa, Imbramowic i Ściborzyc. Jako punkt węzłowy obydwu ścieżek proponuje się Izbę Regionalną w Imbramowicach (Biały Domek), która stwarza możliwości prowadzenia kameralnych zajęć edukacyjnych. Przybliżony przebieg obydwu wariantów ścieżki wyglądać może w sposób następujący:
- wariant 1 (ok. 10 km), przebieg: Imbramowice – dolina Dłubni – Głanów – Imbramowice.
 - wariant 2 (ok. 6 km), przebieg: Imbramowice – Ściborzycy – Imbramowice.
- V. W przypadku wyznaczania nowych ścieżek edukacyjnych należy zadbać o podstawową infrastrukturę obejmującą: ujednolicone oznakowanie, ławki lub ławostoły oraz tablice informacyjne umieszczone na przystankach. Obiekty infrastruktury powinny być wykonane w sposób harmonizujący z otoczeniem (rozmiary, materiał, kolorystyka). W miejscu rozpoczęcia/zakończenia ścieżki powinna znaleźć się prezentacja jej przebiegu na mapie wraz z ogólnym opisem, długością, orientacyjnym czasem przejścia itp. (tablica wolnostojąca, tablica na ścianie budynku lub w specjalnie zbudowanej wiacie).

§ 13. Udostępnienie terenu Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych

- I. Ogólne zasady udostępniania i preferowane formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej:
- a) Zaleca się, aby udostępnianie Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych oparte było na modelu turystyki zrównoważonej i obejmowało każdą formę rozwoju, zarządzania i aktywności turystycznej, która służy podtrzymaniu ekologicznej, społecznej i ekonomicznej integralności obszaru Parku oraz umożliwia zachowanie dla przyszłych pokoleń jego zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
 - b) Formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej realizowane na terenie Parku powinny uwzględniać naturalną chłonność chronionego obszaru oraz rodzaj i stopień odporności na degradację poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Preferuje się rozwój krajoznawczej turystyki kulturowej i przyrodniczej, agroturystyki, kwalifikowanej i rekreacyjnej turystyki pieszej, rowerowej, narciarskiej i konnej, orienteeringu, biegów rekreacyjnych oraz innych form rekreacji nie obciążających środowiska poprzez hałas, zanieczyszczenia, nadmierny ruch pojazdów silnikowych i dodatkową infrastrukturę specjalistyczną wprowadzającą istotne zmiany do krajobrazu.
 - c) Dla preferowanych form aktywności turystycznej i rekreacyjnej wymienionych w pkt. b) udostępnia się obszar całego Parku z zastrzeżeniem terenów nie stanowiących własności Skarbu Państwa oraz innych miejsc i obszarów, do których dostęp regulowany jest na podstawie odrębnych przepisów i wymaga uzyskania dodatkowych zezwoleń.
 - d) Zaleca się, aby ruch zorganizowanych grup turystycznych odbywał się wyłącznie istniejącymi drogami i wyznaczonymi szlakami turystycznymi.
 - e) Dopuszcza się możliwość uprawiania form turystyki i rekreacji wymienionych w pkt b) na zasadzie indywidualnej penetracji poza wyznaczonymi szlakami turystycznymi i ścieżkami edukacyjnymi z uwzględnieniem ograniczeń zapisanych w pkt I.c).
 - f) Turystyka motorowa może odbywać się wyłącznie na drogach, na których dopuszczony jest ruch pojazdów silnikowych.
 - g) Zaleca się uzupełnienie infrastruktury znakowanych szlaków turystycznych w postaci małej architektury turystycznej oraz rozwiniętej bazy noclegowej.
 - h) Wskazane jest stworzenie większej ilości zagospodarowanych miejsc pozwalających na rekreacyjne korzystanie z walorów Parku, realizowane w formie kilkugodzinnych lub całonocnych pobytów indywidualnych i rodzinnych (odpoczynek na łonie przyrody, grillowanie, plażowanie) w kontrolowanych warunkach umożliwiających właściwą ochronę tych walorów.
- II. Zaleca się realizację poniższych działań szczegółowych mających na celu podniesienie jakości udostępnienia walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku:
- 1. Działania w zakresie podniesienia jakości udostępniania walorów krajobrazowych:
 - a) Wyznaczenie ścieżki pieszo-rowerowej Dziekanowice – Bosutów – Książniczki, prezentującej walory krajobrazowe rolniczego krajobrazu DPK, łączącej ciąg widokowy w Dziekanowicach

z punktem w Bosutowie i punktem na granicy Bosutowa i Książniczek. Proponowany przebieg ścieżki: skrzyżowanie granicy Parku, odcinku szlaku rowerowego Batowice – Zarzecze z początkiem ciągu widokowego w Dziekanowicach – ciąg widokowy w Dziekanowicach – punkt widokowy w Bosutowie – punkt na granicy wsi Książniczki i Bosutów – Szlak Dłubni.

- b) Wyznaczenie ścieżki rowerowej prezentującej walory krajobrazowe, łączącej ciągi widokowe pomiędzy Lesieńcem a Barbarką. Proponowany przebieg ścieżki: przysiółek Toporek w Lesieńcu – hydrofornia w Lesieńcu – ciąg widokowy Droga Poręba Laskowska – Lesieniec 2 – ciąg widokowy Droga Poręba Laskowska – Lesieniec 1 – ciąg widokowy Droga z Barbarki do Poręby Laskowskiej – skrzyżowanie czarnego szlaku pieszego na odcinku Dębowiec – Dziadówki ze Szlakiem Dłubni.
- c) Utworzenie platformy widokowej przy punkcie widokowym w Bosutowie, na granicy wsi Książniczki i Bosutów oraz przy ciągu widokowym Fragment drogi lokalnej w Imbramowicach; platformy widokowe jednocześnie powinny stanowić miejsca odpoczynku, wyposażone w siedziska, kosze na śmieci, ewentualne zadaszenie i tablice z opisem kierunków, panoramy.
- d) Umieszczenie drogowskazów: przy Szlaku Dłubni w Książniczkach (Zarzeczu) oraz w Dziekanowicach, wskazujących kierunek szlaku pieszo-rowerowego (o przebiegu: punkt na granicy miejscowości Książniczki / Bosutów – Bosutów – ciąg w Dziekanowicach).
- e) Umieszczenie drogowskazu przy Szlaku Dłubni na pograniczu Michałowic i Masłomiącej oraz do platformy widokowej przy ciągu Fragment drogi lokalnej w Imbramowicach.
- f) Zwiększenie dostępności nowo wyznaczonego szlaku na terenie Dziekanowic, Bosutowa, Książniczek poprzez utworzenie niewielkiego miejsca postoju dla samochodów w Dziekanowicach.
- g) Umieszczenie przy Szlaku Dłubni (na początku szlaku w Raciborowicach, w jego połowie w Iwanowicach Dworskich i na końcu w Jangrocie) tablicy prezentującej lokalizację „pulsujących” źródeł w Parku i najciekawszych odcinków szlaków w Parku (nowo projektowany odcinek szlaku pieszo-rowerowego: Dziekanowice – Batowice – Książniczki, Szlak Dłubni, odcinek Szlaku Warowni Jurajskich na pd. Głanowa); miejsca te dodatkowo można zagospodarować jako miejsca odpoczynku wyposażone w ławki/ ławostoły, kosze na śmieci i ewentualne ławostoły.

2. Działania w zakresie podniesienia jakości udostępniania walorów kulturowych:

- a) Odnowienie tablic informacyjnych w Zerwanej (dawna apteka), Młodziejowicach (dwór), Michałowicach (dwór), Ściborzycach (pałac), Imbramowicach (Biały Domek) i Jangrocie (kościół par.).
- b) Udostępnienie grodziska w Zagórowej: ustawienie tablicy informacyjnej przy niebieskim szlaku pieszym (Szlak Warowni Jurajskich) w dolinie Dłubni, wyznakowanie ścieżki pozwalającej na podejście do grodziska z doliny i ewentualnie od strony Głanowa.
- c) Udostępnienie grodziska w Maszkowie (Damicach): ustawienie tablicy informacyjnej na nieoznakowanym parkingu w dolinie Dłubni, wyznakowanie ścieżki prowadzącej od parkingu do grodziska.
- d) Urządzenie miejsca odpoczynku (ławki, stoły, wiata) przy klasztorze Norbertanek w Imbramowicach.
- e) Udostępnienie informacji umożliwiających zaplanowanie zwiedzania Muzeum w Iwanowicach oraz Izby Regionalnej w Imbramowicach (dni i godziny otwarcia, ewentualnie dane kontaktowe osób opiekujących się obiektami).

III. Monitoring wpływu ruchu turystycznego i rekreacji na stan walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku.

1. Zaleca się prowadzenie monitoringu wpływu ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze i krajobrazowe w miejscach szczególnie narażonych na silną presję turystyczną:
 - a) Szlak Warowni Jurajskich
 - b) rezerwat leśno-krajobrazowy Ostrysz
2. Zaleca się prowadzenie monitoringu realizacji działań z zakresu podniesienia jakości udostępniania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku wymienionych w pkt II.
3. Działania monitoringowe o których mowa w pkt III.1 i III.2 powinny polegać na okresowym dokumentowaniu istniejącego stanu poprzez sporządzanie pomiarów na gruncie, opisów, fotografii, szkiców terenowych i filmów. Zgromadzony materiał powinien zostać wykorzystany do sporządzenia analiz porównawczych pozwalających na rozpoznanie zachodzących procesów i zmian oraz na określenie ich charakteru i natężenia.

Rozdział 7

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

- 1) ustalenia dla terenów lasów (obszar działań ochronnych: O1 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały):
 - a) zaleca się zachowanie istniejących lasów. Przeznaczanie gruntów leśnych na cele nieleśne powinno odbywać się zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
 - b) na terenach leśnych zaleca się wprowadzenie zakazu wznoszenia zabudowy za wyjątkiem obiektów służących celom ochrony Parku i gospodarce leśnej, a także turystyce (obiekty małej architektury);
- 2) ustalenia dla użytków (gruntów) rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk (obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
 - a) na terenach użytkowanych rolnie zaleca się utrzymanie dotychczasowej funkcji rolnej, łąkowej i/lub pasterskiej (grunty orne, łąki i pastwiska);
 - b) utrzymuje się istniejącą zabudowę jak również dopuszcza się jej przebudowę i modernizację. Zaleca się ograniczenie rozpraszania zabudowy na terenach rolnych (gruntów ornych, łąk i pastwisk) – lokalizowanie nowej zabudowy w terenach już przeznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone pod zabudowę oraz jako tereny rolne, w których zabudowę taką się dopuszcza (wskazanych na mapie terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);
 - c) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej lecz proponuje się (zwłaszcza w terenach eksponowanych krajobrazowo) prowadzenie sieci elektroenergetycznych w formie podziemnej;
 - d) w terenach użytków rolnych dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury takiej jak ławki, zadaszenia itp.;
 - e) tereny na których wskazane jest odstąpienie od zabudowy ze względu na występowanie cennych siedlisk przyrodniczych, korytarzy ekologicznych oraz przedpól ciągów i punktów widokowych przedstawia załącznik do uchwały. Zobrazowanie obszarów wolnych od zabudowy przedstawia załącznik nr 4 do uchwały;
 - f) tereny proponowane do zalesienia oraz tereny spod zalesienia wyłączone ze względu na występowanie cennych siedlisk przyrodniczych, przedpól ciągów i punktów widokowych przedstawia załącznik do uchwały. Na terenach nie ujętych w załączniku graficznym (mapowym) nie wyklucza się możliwości zalesienia. Zobrazowanie obszarów proponowanych do zalesienia przedstawia załącznik nr 4 do uchwały;
- 3) ustalenia dla terenów zadrzewień i zakrzewień (w granicach obszarów działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
 - a) zaleca się wprowadzanie nowych zadrzewień w postaci pasów zieleni śródpolnej;
 - b) sugeruje się wprowadzanie nowych pojedynczych drzew oraz kęp drzew na miedzach, na skrzyżowaniach i rozstajach dróg, przy obiektach sakralnych (kapliczkach) oraz innych miejscach nawiązujących do tradycyjnego krajobrazu obszaru Parku;
- 4) ustalenia dla terenów wód powierzchniowych (w granicach obszarów działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
 - a) zaleca się zachowanie i ochronę naturalnej obudowy biologicznej cieków wodnych (w postaci trwałych użytków zielonych, zakrzewień i zadrzewień);
 - b) w przypadku koniecznej regulacji rzek i potoków zaleca się zachowanie naturalnego dna i obudowy biologicznej oraz kształtowanie brzegów cieku w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta. W przypadku budowy przegród obowiązuje zastosowanie przepławek;
 - c) w stosunku do projektowanych zbiorników wodnych pełniących funkcje turystyczno-rekreacyjne zaleca się kształtowanie ich brzegów w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta (ze względu na możliwość wykorzystywania tych zbiorników przez płazy jako miejsc rozrodu). Dopuszcza się planowe zagospodarowanie przez urządzenia i obiekty infrastruktury turystycznej z poszanowaniem przyrody i krajobrazu;

- 5) ustalenia dla terenów korytarzy ekologicznych (na terenach obszarów działań ochronnych: O1, O2, O3) (Zobrazowanie korytarzy ekologicznych przedstawia załącznik nr 7 do uchwały):
 - a) w korytarzach ekologicznych, w celu zapewnienia ich drożności wskazana jest rezygnacja z wyznaczania nowych terenów pod zabudowę;
 - b) w przypadku przenikania się korytarzy ekologicznych z terenami wyznaczonymi pod zabudowę w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdy istnieje zagrożenie drożności korytarza, sugeruje się odstąpienie od zwartej zabudowy i pełnego grodzenia terenów zabudowy usługowej;
 - c) w celu ochrony sezonowych tras migracji płazów zaleca się (w przypadku budowy nowych lub przebudowy istniejących dróg) stosowanie przepustów pod drogami umożliwiającymi przejście na drugą stronę drogi (m.in.: na drodze w Wysocicach i w Biskupicach);
- 6) ustalenia dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy (obejmujących obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
 - a) wskazane jest ograniczenie rozpraszania zabudowy. Nową zabudowę zaleca się koncentrować przede wszystkim w granicach terenów już zainwestowanych lub w terenach przeznaczonych pod zabudowę (dopuszczających zabudowę) w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (wskazanych na mapie tereny zabudowane i przeznaczone do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego). Zaleca się rozwijać układy przestrzenne na zasadzie uzupełnień już istniejących i kontynuacji tych układów, dopuszcza się też tworzenie w miarę potrzeby nowych układów przestrzennych (za wyjątkiem korytarzy ekologicznych);
 - b) przy wznoszeniu nowej zabudowy i przebudowy istniejącej wskazane jest:
 - wznoszenie zabudowy nawiązującej do tradycyjnych form architektury (harmonizującej z krajobrazem),
 - dopuszczenie zabudowy o wysokości do 9 m dla zabudowy mieszkalnej i zagrodowej oraz zabudowy mieszkalno – usługowej i do 12 m dla zabudowy usługowej, stosowanie dachów stromych, symetrycznych (dwu- lub wielospadowych oraz dachów czterospadowych, z wysuniętym poza lico ściany okapem) o nachyleniu głównych połaci dachowych w przedziale 37-45° z kalenicą równoległą do dłuższego boku budynku. Długość kalenicy w przypadku dachów wielospadowych nie powinna być mniejsza niż 1/3 długości całego dachu (w celu uniknięcia zmierniania ku tak zwanej „kopertowej” postaci dachu). Dopuszcza się zastosowanie dachów jednospadowych o mniejszym kącie nachylenia na budynkach gospodarczych i usługowych o powierzchni mniejszej niż 20 m² oraz dla fragmentów budynków zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej pod warunkiem, że wysokość rozbudowy nie przekracza 4 m. Zaleca się wznoszenie lukarn o dachach dwuspadowych i jednakowej formie na całym dachu (dachy lukarn nie mogą się łączyć a ich odległość od ścian elewacji poprzecznej nie może być mniejsza niż 1,5m). Sugeruje się rezygnację z zastosowania połaci przesuniętych względem siebie w pionie czy w poziomie, a także otwierania dachów na całej długości kalenicy i przykrywania lukarn dachami jednospadowymi. Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich z warstwą wegetatywną dla budynków usługowych, parterowych,
 - preferuje się jasną stonowaną kolorystykę ścian – nie kontrastującą z tłem krajobrazowym. Sugeruje się zwłaszcza odstąpienie od jaskrawej, dominującej w krajobrazie kolorystyki oraz dążność do ujednoczenia kolorystyki w ramach jednego zespołu zabudowy. Zaleca się stosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych (kamień naturalny, łamany, drewno w kolorze naturalnym),
 - zaleca się krycie dachów elementami o drobnej fakturze, w barwach ciemnych (brąz, czerwień, zieleń, szarości) i stosowanie horyzontalnych podziałów na linii okapów oraz cokółu, np. poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur,
 - dla obiektów, których funkcja wymaga większych kubatur – dopuszcza się odstąpienia od powyższych wskazań do zabudowy, pod warunkiem zachowania wysokich walorów estetycznych obiektów i wkomponowania ich w otaczający krajobraz,
 - otaczanie zabudowy zielenią wysoką z zastosowaniem gatunków rodzimych oraz zakładanie sadów i ogrodów przydomowych;
 - c) postuluje się nawiązywanie do tradycyjnych form zabudowy w obiektach letniskowych.
- 7) ustalenia dla obiektów zabytkowych (zlokalizowanych w obszarze działań ochronnych: O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):

- a) obowiązuje ochrona obiektów zabytkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
 - b) sugerowane jest wkomponowanie nowo projektowanej zabudowy (wznoszonej w sąsiedztwie zabudowy zabytkowej) w sposób nie przesłaniający wglądów widokowych na cenne obiekty. Nowe budynki powinny nawiązywać (w swej skali i formie) do zabytkowego otoczenia;
 - c) obowiązuje ochrona obiektów małej architektury sakralnej (krzyże, kapliczek) rozumiana poprzez zabiegi pielęgnacyjne – odsłanianie obiektów i porządkowanie ich otoczenia;
- 8) zasady wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej (na obszarach działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) ze względu na ochronę przyrody i krajobrazu – zaleca się prowadzić sieci infrastruktury technicznej w sposób najmniej ingerujący w środowisko przyrodnicze i krajobraz (w formie podziemnej), a w przypadku już istniejących dysharmonijnych sieci i urządzeń zaleca się maskowanie zielenią;
 - b) konieczne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowościach położonych na terenie Parku, ale także na terenach bezpośrednio przylegających. Zaleca się realizację systemów kanalizacyjnych równocześnie z sieciami wodociągowymi. W stosunku do terenów posiadających kanalizację zaleca się wprowadzenie obowiązku podłączenia się do niej. Dopuszcza się możliwość wyposażenia zabudowy (zwłaszcza rozproszonej) w zbiorniki bezodpływowe pod warunkiem ich faktycznej szczelności i dokumentowania wywozu nieczystości do oczyszczalni (kontrola montażu i szczelności szamb). W przypadku odpowiednich warunków gruntowo-wodnych dopuszcza się indywidualne bądź grupowe oczyszczalnie ścieków, zgodnie z polityką gminy;
 - c) zaleca się budowę wysokosprawnych oczyszczalni ścieków (wykorzystujących nowoczesne technologie), zapewniających mechaniczno — biologiczne oczyszczanie ścieków wraz z eliminacją substancji biogenych;
 - d) w przypadku przebudowy i rozbudowy sieci wodociągowej należy stosować takie rozwiązania techniczne i materiałowe, które zapewnią jej dużą niezawodność i niskie straty wody. Zaleca się utrzymanie w dobrym stanie technicznym ujęć wody i urządzeń im towarzyszących oraz zapewnienie ochrony ujęć wody;
 - e) należy dążyć do sukcesywnej modernizacji istniejących kotłowni i oparcia systemu grzewczego o paliwa niskoemisyjne (gaz ziemny, drewno, biomasa) i/lub energię elektryczną. W przypadku kotłowni opalanych paliwami stałymi należy równocześnie instalować urządzenia ograniczające do minimum emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Sugeruje się odstępstwo od projektowania na terenie Parku elektrowni wiatrowych i wodnych (stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i dysharmonizującego krajobraz). W ramach ograniczenia emisji zanieczyszczeń proponuje się zwiększenie termoizolacyjności budynków;
 - f) należy dążyć do pełnego wyposażenia w sieci gazowe, umożliwiającej wprowadzenie ogrzewania paliwami niskoemisyjnymi, na terenach Parku i do niego przylegających;
 - g) gospodarka odpadami na terenie DPK powinna być prowadzona zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (ze szczególnym uwzględnieniem racjonalnego gospodarowania i selektywnej zbiórki odpadów). Należy dążyć do likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci i przeciwdziałać ich powstawaniu w przyszłości. W związku z tym problemem konieczne wydaje się podjęcie działań mających na celu edukację ekologiczną mieszkańców i turystów;
 - h) należy dążyć do ograniczenia ingerencji linii energetycznych w krajobraz Parku, w związku z czym zaleca się zamianę (w miarę możliwości) napowietrznych sieci elektroenergetycznych na podziemne i wykonywanie w takiej formie nowych połączeń;
 - i) zaleca się wznoszenie masztów przekaźnikowych tylko w sytuacji, gdy jest wymagane poszerzenie zasięgu odbioru, a nie ma już istniejącego masztu, na którym można umieścić przekaźnik. Zaleca się grupowanie przekaźników różnych operatorów na jednym maszcie;
 - j) zaleca się zachowanie istniejących pasów zieleni lub wprowadzanie nowych zadrzewień (stanowiących naturalną barierę dla hałasu, zanieczyszczeń oraz jednocześnie miejsce schronienia zwierząt);
- 9) wskazanie obszarów dopuszczalnego wydobycia kopalin
- a) zgodnie z Rozporządzeniem Nr 84/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 17 października 2006 roku w sprawie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego zakazuje się pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów.

§ 15. Ustalenia do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego:

- 1) utrzymanie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego w granicach określonych Rozporządzeniem Nr 84/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 17 października 2006 roku w sprawie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego;
- 2) zachowanie zgodności celów polityki przestrzennej planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego ze strategicznymi celami ochrony wskazanymi w planie ochrony Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego (na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 647));
- 3) uwzględnienie wysokich walorów kulturowych opisywanego terenu na tle województwa małopolskiego;
- 4) zachowanie istniejących lasów, zadrzewień i cieków zapewniających przestrzenną ciągłość powiązań przyrodniczych Parku z regionem;
- 5) zaleca się wytyczanie przebiegu nowych inwestycji liniowych (ciągów komunikacyjnych, infrastruktury technicznej) o znaczeniu ponadregionalnym poza granicami Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego, a w przypadku konieczności przeprowadzenia inwestycji w granicach obszaru – minimalizacja skutków przedsięwzięcia.